

Plan managerial
pentru candidatura la funcția de decan
al Facultății de Instalații din Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca

Preambul

In general, imaginea unei facultăți de succes este dată de procesul de învățare și de activitatea de cercetare desfășurate și mai puțin de managementul acesteia. Un management performant poate asigura totuși condițiile de dezvoltare ale acesteia, pe când un management precar le poate compromite într-un interval de timp mai scurt sau mai lung.

Indiferent de virtuțile managementului, nu trebuie ignorată colegialitatea, care în opinia mea reprezintă cel mai eficace instrument al unui management de succes. Crezul meu este că nimic nu se poate realiza decât printr-un „management colegial” și transparent, prin cultivarea unui spirit academic autentic, întemeiat pe profesionalism, dialog, sinceritate nedisimulată și încredere. In lumea rapace în care ne este dat să trăim, mă încapățânez să consider că termenul de „echipă” nu s-a demonetizat și că pentru atingerea obiectivelor și a performanței nu se poate acționa decât concertat, bineînțeles cu recunoașterea onestă a inerentei diferențe de valoare individuală dintre membrii grupului.

Trebuie conștientizat faptul că o facultate nu poate fi condusă de o singură persoană, fie ea chiar un „deus ex machina” care se consideră omniscient și omnipotent, ci de structuri colective – începând cu consiliul și comisiile de profil ale facultății, consiliul departamentului și terminând cu implicarea activă a tuturor, astfel încât conlucrarea acestora să conducă la integrarea pe un plan superior a facultății în misiunea universității.

Cele **patru imperative majore** pentru care voi milita și care consider că trebuie să guverneze mediul complex din Facultatea de Instalații, ca vectori de motricitate și de motivație pentru o atitudine proactivă legată de calitate și succes, sunt:

- **Imperativul moralității** – care pleacă de la ideea că studenții și comunitatea în care aceștia se vor integra merită o educație de calitate, de aceea cadrele didactice sunt obligate moral să le ofere acestora cele mai bune oportunități în acest sens.
- **Imperativul profesionalismului** - este strâns legat de cel anterior. Profesionalismul implică angajament în îndeplinirea actului de educare, prin aplicarea celor mai adecvate practici pedagogice generatoare de rezultate.
- **Imperativul competitivității** – este esențial, deoarece un grad scăzut de integrare a absolvenților pe piața muncii, reprezintă o permanentă amenințare și un risc pentru facultate. Educatorii trebuie să se concentreze pentru a-și adapta în permanență metodele de educare și curricula la competiția cu piața, ale cărei nevoi trebuie să le înțeleagă și la care trebuie să poată răspunde prin calitatea actului educațional. De aceea focalizarea pe nevoile „clientului” (deși termenul poate părea unul

neadecvat) reprezintă esența calității procesului de învățământ și unul dintre cele mai eficiente mijloace de a face față competiției și supraviețuirii.

- **Imperativul responsabilității** – care pleacă de la premisa că orice unitate de învățământ superior trebuie să răspundă unor politici naționale în domeniul educației, în acest sens ea trebuind să își manifeste public standardele. De aceea, Facultatea de Instalații, prin corpul său profesoral, va trebui să manifeste responsabilitate și să se ridice în continuare la expectanțele pe care societatea le are de la ea, ceea ce poate fi posibil numai prin impunerea unor obiective clare, prin utilizarea unor metode de evaluare corectă a rezultatelor și prin asigurarea unor mecanisme de perfecționare continuă a calității actului de învățare, integrate în cadrul general al universității.

Linii directoare:

- Promovarea facultății în context național și internațional (cu precădere european)
- Diversificarea ofertei educaționale și reevaluarea rolului educativ, prin reconsiderarea diadei educator-student, adaptată nivelului actual al unei lumi tot mai globalizate
- Încurajarea permanentă, dublată de stimularea materială, a cercetării științifice și a spiritului novator.
- Dotarea și utilizarea eficientă a spațiilor și laboratoarelor facultății, capabile să susțină atât educația cât și cercetarea.
- Integrarea pe un plan superior a facultății în viața economică și socială.
- Continuarea și dezvoltarea colaborării cu asociațiile profesionale, din țară și străinătate, în principal cu Asociația Inginerilor de Instalații din România, precum și cu facultatea profil din UTCB și secțiile omoloage din celelalte centre universitare din țară, cu celelalte facultăți din UTC-N, din țară și din străinătate.

Managementul activității educaționale

Deși UTC-N face parte din rândul universităților de cercetare avansată și educație, în mod tradițional, scopul principal al acesteia este instruirea studenților. Totuși, datorită paletei largi a domeniului „Ingineria Instalațiilor” și a dinamicii exponențiale dintr-un mediu socio-economic în perpetuă mișcare, o pregătire adecvată a studenților din Facultatea de Instalații nu se poate realiza fără cadre didactice care să reprezinte în același timp și cercetători de calitate certificată la nivel național și internațional.

Obiective:

- Crearea unei linii de studiu în limba engleză, pe care o consider esențială pentru ambele fațete ale diadei educator-student. Absolvenții noștri se adresează din ce în ce mai mult unei piețe globalizate, cu precădere celei europene. Pe de o parte, mobilitățile studenților bazate pe reciprocitate sunt imposibile în lipsa acestei linii de studiu, iar pe de altă parte redactarea unor materiale de studiu în limba engleză va fi una benefică pentru corpul profesoral, putând reprezenta o premisă pentru publicarea de cărți în edituri internaționale de prestigiu. Ambele elemente vor contribui la creșterea vizibilității internaționale a facultății.
- Adaptarea la modernitate a metodelor și procedeele didactice, cu îmbinarea armonioasă între asimilarea de cunoștințe și dobândirea de tehnici și competențe.

- Actualizarea prin revizuire periodică a planurilor de învățământ, pentru eliminarea suprapunerilor și asigurarea complementarității acestora, precum și prin adecvarea acestora la rezultatele recente ale cercetării.
- Inițierea de noi programe de masterat profesional de nișă cerute de piața muncii din domeniu.
- Introducerea în curriculum a unor discipline noi, datorită dezvoltării unei noi filozofii de locuire (case pasive și inteligente, utilizând energii regenerabile), determinată de necesitatea creșterii eficienței energetice, de feedbackul studiilor de piață și al agenților economici, precum și de sugestiile absolvenților noștri.
- Continuarea și dezvoltarea cercurilor științifice studențești pe diferite domenii și sprijinirea prin peer-review a lucrărilor acestora care vor fi publicate în revista studenților din Facultatea de Instalații.
- Stimularea dialogului, a inițiativei, spiritului critic și creativității studenților în derularea procesului învățării.
- Evaluarea periodică de către studenți a calității programelor de studiu și a actului educațional, în vederea îmbunătățirii permanente ale acestora.
- Informarea clară și transparentă a studenților cu privire la disciplinele opționale.
- Dotarea și creșterea calității infrastructurii laboratoarelor didactice și de cercetare, din eventualele fonduri de investiții, din fonduri proprii și respectiv atrase prin programe sau prin sponsorizare.

Managementul cercetării științifice și stimularea creativității

Prin Strategia Lisabona, care urmărește transformarea economiei Uniunii Europene în cea mai competitivă și mai dinamică economie, activitatea de cercetare desfășurată în instituțiile de învățământ superior deține un rol cheie pe agenda politică a Uniunii Europene.

Urmare a noii legi a învățământului, UTC-N, alături de alte câteva instituții de învățământ superior din țară a primit pe lângă mandatul educațional și pe cel al dezvoltării unei activități de cercetare avansată. Mandatul, pe de o parte onorant, este unul care obligă și care trebuie păstrat, de aceea consider că una dintre prerogativele și în același timp obligațiile unui decan trebuie să fie dezvoltarea cercetării științifice în facultate.

Obiective

- Identificarea și stabilirea unor direcții de cercetare prioritare. Prin multidisciplinaritatea domeniului ingineriei instalațiilor, activitatea de cercetare din Facultatea de Instalații abordează o paletă largă de direcții, dar disiparea în prea multe direcții diluează inerent calitatea cercetării.
- Structurarea cercetării în laboratoare și centre de cercetare în care să se dezvolte domeniile deja consacrate, precum și altele noi, care să aibă ca rezultat consolidarea și formarea unor nuclee de excelență în cercetare.
- Dezvoltarea cooperărilor, a parteneriatelor naționale și internaționale în domeniile de cercetare prioritare.
- Se va încuraja aplicarea pentru proiecte de granturi și programe bazate pe competiție națională și internațională. Nu se vor neglija nici contractele de cercetare și chiar de proiectare complexe,

cerute de mediul de afaceri, deoarece pe de o parte acestea mențin contactul personalului implicat în cercetare cu realitatea economico-socială, iar pe de altă parte sunt generatoare de venituri proprii pentru facultate.

- Rezultatele cercetării reprezintă un element primordial, acestea trebuind să se finalizeze prin lucrări științifice publicate în primul rând în reviste cotate ISI cu factor de impact și scor relativ de influență ridicată, precum și în reviste B+ indexate în BDI.
- Diseminarea rezultatelor prin participarea la conferințe de prestigiu ale căror proceedings-uri sunt publicate de edituri de succes va fi de asemenea încurajată, deoarece reprezintă un element de vizibilitate internațională esențial pentru facultate.
- Se va continua tradiția de peste trei decenii a conferinței Știința modernă și energia -SME organizată împreună cu AIIR Filiala Transilvania, sub egida Academiei de Științe Tehnice din România precum și a revistei Building Services Engineering.

Managementul resurselor umane

La nivelul facultății, un leadership individual este sortit eșecului dacă nu își bazează deciziile pe o cultură organizațională care să încurajeze dezbaterile riguroase și dezinteresate. De aceea leadership-ul și cultura organizațională nu trebuie și nu pot fi dihotomizate.

Resursa umană a facultății înglobează binomul cadre didactice - studenți. Utilizând termeni din management, principalul activ (capitalul) este reprezentat prin corpul profesoral, iar materia primă prin studenții pe care îi formăm. De aceea, în opinia mea, rolul decanului constă în permanenta armonizare, cel puțin la nivelul unui cvasi-optimum, în interiorul și între termenii acestui binom, prin dezvoltarea unui mediu academic lipsit de idiosincrazii și bazat pe imperativele majore enunțate în preambul.

Obiective

- Selecția și promovarea transparentă a personalului, având ca unic criteriu performanțele științifice și prestigiul profesional.
- Evaluarea încrucișată a performanțelor profesionale ale cadrelor didactice, inclusiv evaluarea de către studenți și absolvenți.
- Constituirea unor parteneriate cu facultăți din străinătate și încurajarea doctoratelor în cotutelă cu acestea.
- Încurajarea participării cât mai largi a cadrelor didactice în activitățile de mentorat inițiate în universitate, în vederea formării de nuclee de cercetare pe teme esențiale din domeniul ingineriei instalațiilor.
- Sprijinirea în continuare a Asociației Studenților din Facultatea de Instalații - ASFIC și din universitate - OSUT, precum și onorarea invitațiilor la diferitele acțiuni ale studenților, care pot reprezenta un bun prilej de cunoaștere informală reciprocă.
- Întâlniri periodice cu studenții, pentru cunoașterea și soluționarea problemelor sociale și/sau profesionale ale acestora.

- Identificarea studenților cu aplecare reală spre problematica cercetării, atragerea acestora în cercuri științifice studențești, precum și evidențierea și premierea acestora. Totodată se va încuraja includerea studenților în anumite proiecte de cercetare, alături de cadrele didactice.
- Urmărirea modului de evaluare a studenților și creșterea transparenței sistemului de notare, simultan cu încurajarea evaluării continue.
- Promovarea în rândul studenților și a cadrelor didactice tinere a mobilităților internaționale, mai ales ale celor din programul Erasmus.
- Preocuparea permanentă pentru integrarea studenților facultății într-o viață studențească activă (în formații artistice, sportive, în activități de voluntariat etc.).
- Organizarea, în aula facultății, de proiecții și conferințe, inclusiv pe teme culturale, deoarece nu trebuie neglijat nici un moment faptul că un inginer poate și trebuie să fie în același timp un om de cultură, un om al cetății.

Ca un corolar, consider că o bună guvernare are o contribuție decisivă la succesul instituțional, dar numai în situația în care aceasta reprezintă un liant pentru efortul conjugat al executivului și al corpului profesoral din facultate. Orice tentativă de preluare a controlului de către una dintre părți este perdanță și va determina inevitabil regresul.

Este evident că nici un program de management, oricât de minuțios ar fi elaborat nu este și nu poate fi imuabil, cu atât mai mult acesta, care conține numai anumite linii directoare. De aceea el va trebui să fie în mod necesar racordat la programul managerial al rectorului universității, la viitoarele exigențe rezultate din activitatea senatului universității și al consiliului facultății, precum și la eventualele corecții impuse de modificările legislative sau de altă natură ale mediului academic.

În final, vreau să precizez că nu sunt singur în acest demers al meu și că pentru a-mi îndeplini obiectivele propuse și altele care vor fi identificate pe parcursul mandatului, dacă voi fi numit decan, voi lucra în echipa executivă de la nivelul facultății, având în poziția de prodecan, pe colegul meu, conf. Dr. ing. Gheorghe Viorel Dragoș al cărui acord îl am.

Cluj-Napoca, la 12.03.2012

conf. Dr. ing. Mircea Ion Buzdugan